

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 250.

V Ljubljani, v sredo 29. oktobra 1884.

Letnik XII.

Linški škof o liberalnem učitelji Rohrwecku in o brezvernih šolah.

(Dalje.)

Poslanstvo je tedaj potreščina, ako hoče kdo uradno soditi o veri, potreščina, ktero je pa deželni šolski svet že mnogokrat prezrl. Bili so časi, ko je postavne katehete iz šole izbacival in učiteljem, ki niso imeli cerkvenega poslanstva, podučevanje o veronauku izročeval, tudi celó nekatoliškim učiteljem; in rekel je nekemu duhovnu, ko sem bil primoran odzvati mu to poslanstvo: „Podučuj le dalje veronauk.“ Ta duhovnik, sicer dober mož, ki se je samo enkrat zmotil, pa poslanstvo od deželnega šolskega sveta ni sprejel.

Deželnemu šolskemu svetu toraj ne pristoja razsojati.

Po teh pravilih bom tudi ravnal, ako je nadalje postopanje v zadevi Rohrwecka potrebno, ako se ubogi Rohrweck ne obrne sem in se ne spomni, da je katoličan.

Obrnil se bom najprej na ministerstvo za poduk in bogočastje, ter prosil, naj postopa na podlagi moje razsodbe. Pa tudi ministerstvo za bogočastje in poduk ne bom rekel, naj preiskuje. Preiskoval sem jaz, in ako se zahteva druga preiskava, naj jo zahtevajo od mojega metropolita na Dunaji, ali pa od sv. očeta v Rimu. Tudi ministerstvu za poduk nima najmanjše pravice soditi o vprašanih, tikajočih sv. vere. (Dobro! Dobro!) Ako popustimo ta načela, popustimo cerkev.

Premišlujmo še nekoliko dalje. Prašajmo se, kako da se toliko odobrava postopanje deželnega šolskega sveta, postopanje Rohrweckovo?

Glejte, sklicevali so se na prostost véde. Oh da, véda učiteljev in otrok v Leonfeldu je prosta! Kdo bi se tu smejal? Nikjer ni popolnoma proste véde, razun pri Bogu vsegavednem: celó v ljudski šoli v Leonfeldu ne. Vsaka človeška véda je omejena in véda v šoli Leonfeldski brez dvoma tudi.

Zopet se je govorilo: šola vladiki ni nič mari, saj je emancipirana (oprostena). Ne! Neka emancipacija je res bila — toda razmere se bodo že zopet

zboljšale, dragi moji možje (Dobro! Dobro!) — toda vladika ni nehal sploh vladika biti (Dobro! Dobro!) in ostane predstojnik v verskih zadevah vsakega, kdor se imenuje katoličan, in zato sem tudi opravičen naročiti župniku v Leonfeldu, naj pokliče učitelja Rohrwecka in zato tudi opravičen k sebi samemu poklicati ga.

Zopet se je govorilo, naj se take srednjeveške reči, kakor so cerkvene kazni, v devetnajstem stoletju ne spravljajo na dan. Možje moji! Te reči niso le srednjeveške, ampak segajo v najoddaljenejšo starodavnost. Prvi, ki je izobčil, je bil sv. apostelj Pavel. To nam spričuje prvi list do Korinčanov. Cerkevne kazni pa segajo tudi v najnovejši čas. Jaz sam sem bil, žalibog, prisiljen večkrat tako kaznovati, in še večkrat sem bil prisiljen s temi kaznimi žugati, kar je — mimo gredé omenjeno — vselej pomagalo. Te reči tedaj niso le srednjeveške, one so prav stare in tudi najnovejše ter bodo tudi vedno ostale.

O državni oblasti pravi sv. apostelj Pavel, da ne nosi meča zastonj, to se pravi: vladar ima pravico kaznovati in mora kaznovati. Kadar bo državni vladar brez kazni vladal, bo tudi vladika nehal kaznovati, prej pa ne, kajti to spada, žalibog tudi k vladanju cerkve, ker ljudje tako živijo. Bog daj, da bi nikdar ne bilo treba! Ako je pa treba, pa tudi cerkev ne nosi meča zastonj, in to je izobčenje iz cerkve.

S takimi in enakimi sredstvi so se ustavljali pretenju z verskimi kaznimi.

Idimo dalje, dragi mi možje, in priznajmo si, kaj se iz vsega tega učimo, posebno iz tega, kako se vedejo posamezni učitelji in cela društva.

Kaj se učimo iz tega?

Mi pogledamo lahko na dno prepada, ktere ga nam je že odprla nova šola.

Ti možje v obilnem številu nasprotujejo svojemu postavnemu vladiki, ki je samo svojo pravico porabil in svojo dolžnost spolnil (Dobro! Dobro!), spolnil z največo zmernostjo, ki je med drugim očetovsko pismo pisal Rohrwecku, da bi ga rešil nesreče, in nasprotujejo tako pobalinsko. Berite le „Lehrer Zeitung“; na pobalinski način piše (Dobro!

Dobro!) zoper postopanje vladike, ki je porabil le svojo pravico in storil svojo dolžnost.

In število takih, ki to delajo, je že veliko.

Možje moji! Kaj nas čaka, ako bo to šolstvo rogovolilo morebiti še leta in leta!

„Lehrer Zeitung“ iz Linca, ki sem jo ravno prej omenil, se je leta 1876 predrznila reči, da je stara šola imela nalogo, iz ljudi kristijane narediti, nova šola pa ima nalogo iz kristijanov ljudi narediti, to se pravi, krščanskega duha v mladini zatirati.

Zadeva v Leonfeldu je prav jasno pojasnenje tega programa. Nova šola se trudi, da napravi iz kristijanov ljudi.

Naša šolska postava je prav nesrečna; sv. oče Pij IX., ki že v Bogu počivajo, so jo imenovali med postavami l. 1868, o katerih so se izrazili, da se jih moramo bati.

(Konec prih.)

Prevrat v Belgiji.

Znani so dogodki zadnjih tednov in mesecev v Belgiji. Nenadoma je bila prišla zmaga katoliško-konservativne stranke pri volitvah; sledil ji je padec radikalnega framasonskega ministerstva in nastop katoliško-konservativne vlade po predsedniku Malou in njegovih tovarših.

Prevelala se je v državnem zboru najpred čez vse škodljiva framasonska šolska postava. A „čigar je šola, tega je prihodnost“, zato neznansko upitje in zabavljanje po liberalnih časnikih, razni izgredi in neredi v glavnem in nekterih večjih mestih; znana liberalno-framasonska procesija pred kraljevo palačo, kateri je sledila velikanska procesija katoličanov, ki je pa bila motena po framasonih in vsa razkrojena. Po zadnjih volitvah v srenjske zastope je framasonom čedalje bolj greben rastel; žugali so kar očitno z revolucijo in — republiko. Zlasti je bil framasonom zopern odločen naučni minister in kar na glas so liberalni časniki tirjali njegov izstop iz ministerstva. Predsednik h kralju poklican je pa naravnost rekel, da z naučnim ministrom tudi on

LISTEK.

Valvazor o polhih.

(Dalje.)

Dragi bralec, tak je bil ta Florijan in njegova fajfica; prav „rogomenten“ mož je bil. Otroci so mu rekli: „Tisti strije, ki tulijo“. Florijan je imel govejski rog, s katerim je ljudi klical, da naj živino in drugo drobnico na pašo izženejo. Rog ni bil ravno dolg po natori, ali Florijan ga je ovil s posmolenim črešnjevim lubom, in na tak način se je rog zdatno podaljšal in močno „tulil“. Se vé, dovelj sape mu je le dober „meh“ dati zamogel, kakor je Florijanov bil.

S tem posebnim možem smo nekega večera pred sv. Lukežem na leseni „štirni“ sedeli in ga pustili govoriti o fajfni zgodovini. Kar eden pravi: Florijan, ali veste, da so „K . . . je“ toliko polhov vjeli v Velikemrogu? Kaj šenta! pravi Florijan, nisem ne; pa ne, da bilo res? Res je, res, odgovorijo vsi navzoči.

Ves se pomladi, ko govor na polhe pride; loveci že vedó, da je to mogoče. Zdaj pustimo zopet Florijana govoriti. „Ko sem še mlad bil“, pravi on, „hodili smo v Stružki in Zvirški gojzd, polhe loviti, kako je takrat „lušno“ bilo; zdaj ni več tako! Enkrat, enkrat, govori dalje Florijan, enkrat smo polharji krog ognja ležali v gojzdu in krompir pekli, se vé, tudi tobak kadili, ki ga je bil sosedov Miha iz Ribnice prinesel, kamor je bil nekaj boljšega grozdja na prodaj nesel; zakaj Ribničanje in Sodržičanje so volk na grozdje, breskve in lešnike; no, ta tobak smo kadili, Ribniški. Vstrie ognja ležala je tudi baklja, s katero smo si svetili, ko smo polhe iz škatelj pobirali. Kar slišimo, da se nekdo tiho nam bliža — videli ga še nismo — ampak po listji smo čutili, da nekdo gré; oglasiti se pa noče, da bi polhov ne pregnal. Ko bližje pride, mi dobro pogledamo in — kaj je? — Medved je! Hitro si mignemo in tiho rečemo: Fantje, na trebuh in jezik za zobe! Bežati ne moremo, vse zastonj, le s „kunštjo“ se utegnemo rešiti; ne daj Bog, da bi kdo dihnal ali zinil!

Ležimo, kakor smo bili dolgi in široki, tiho

kakor mrtveci. Boter medved prav do ognja pride, krompirjeve olupke pobira in žre ter vedno voha in voha na okrog. Kako je bilo nam pri srečistokrat, ne vé drug, kakor tak, ki je kaj tacega že skusil! — Florijan je znal ogenj dobro gasiti, pa tudi vkresati ga, to je bilo sploh znano. Tudi zdaj eno naredi, kar se drugim ni dozdevalo. Ko se medved malo proč obrne, potisne Florijan baklo k ognju, da začne s plamenom góreti in ko bi trenil — medvedu kožuh zapali; dlaka začne everčati in smrdeti kakor bi prešiča palili; zdaj vsi na en glas zaupijemo: „Aló, aló — pbumf, pbumf, pbumf!“ Medved se vstraši in zbeži. Mi pa po koncu, pravi Florijan in hajd proti domu! Vse smo popustili; dobro, da smo zdravo kožo odnesli. Čez ene dni grem gledat, pravi Florijan, iz gole radovednosti, kako je tam v gojzdu. Ogenj je bil ves razmetan, skoraj sledu ognja ni bilo, le vsa razkopana zemlja se je videla in nekaj krepelcev okrog ležati, ktere je medved v ognjeni jezi na okrog razmetal. Druzega, si mislim, ni moglo biti, kakor medved je še tisto noč ogenj razkopal; ker svojih požigalcev najti ni mogel, se je nad ognjem znosil. No, ko bi bil

izstopi. Kralj je omahoval, a poslednjič vendar rekel, naj Malou odstopi. Minister Bernaert je sestavil novo ministerstvo, ktero je že od kralja potrjeno.

Kaj pa sedaj? Ne vemo, kaj sledi; a po dogodkih preteklih časov soditi — „zgodovina se zove učiteljica narodov“ — ne more nič dobrega iz tega priti. Narodna prislovica je povsod pri rokah, ki to potrjuje. „Podaj vragu mazinec in prime te za celo roko“; podaj satanu las in splete ti vez, s katero te vleče v pogubo“ itd. Enak vrag in satan, nikoli sit, nikoli zadovoljen, je revolucija in prekucija, posebno pa že framasonska. Kdor tu omahuje, kdor tu odjenjuje, je zgubljen. Odločnosti sicer framasonstvo in liberalstvo tudi ne časti in ne spoštuje, pa se je saj boji. Omahljivosti pa prekucija ne spoštuje in se je ne boji in zarad tega omahljivost odpira revoluciji vrata na stežaj.

Poglejmo v zgodovino. Je li angleškemu kralju Karolu I. o času Cromwella odjenljivost kaj pomagala? Prav nič, k večjemu, da je še pred padel ter glavo zgubil, kakor bi se bilo to sicer zgodilo. Je li omahljivost in prizanašljivost pred sto leti Ludoviku XVI., nesrečnemu francoskemu kralju, kaj pomagala? Odjenjeval je povsod, postave prekliceval in potrdeval, kakor je revolucija zahtevala, celó frigiško kapo (rudeča kapa Jakobinov) si je na pomolu kraljevega grada Tuileriskega v pričo kričeče prekucijske druhali na glavo dejal, da bi jo potolažil; a potolaži krvoločno zver, če ti je mogoče, — kralj je pod guilotino glavo zgubil, kar bi se bilo tudi lahko zgodilo brez sramotne odjenljivosti do prekućuhov, pa nesrečni kralj bi bil v naravnostnem pomenu vse drugače pred svetom in v zgodovini stal, kakor pa sedaj.

Da se bode kralju Leopoldu ravno tako godilo, bilo bi neumno prerokovati, časi niso več tisti, kakor so bili pred 100 in 230 leti; kar smo hotli s tem reči, je le to, da kralja belgijskega bo odjenljivost težko žalostnih nasledkov rešila, prej bi ga že bila odločnost. In res, že spremen ministerstva je framasonska svojat grozno predrzno storila. Po liberalnih listih že zdaj zahtevajo, da se mora vse ministerstvo prenoviti, kajti radikaleci imajo pravico to zahtevati, ker le njim se je zahvaliti, da se je ministerstvo deloma prenovilo. Ali popolnoma mora proč in kedar se bode to zgodilo, pridejo drugi stanovi na vrsto. Ločitev ljudstva od kralja je dovršena, in družega ni treba, kakor da se Belgija dobro strese in krona ji bo sama odletela, itd. Tako nesramno pišejo že sedaj radikalni listi framasonski, kaj še le bode, če enkrat vidijo, da se jim kralj in in njegova vlada vklanja, mar li bode čudo, če pride zopet framasonsko ministerstvo na krmilo? Naj bi se jim bila odločnost in resnost pokazala, bi gotovo vsega tega ne bilo, ter bilo bi vse framasonsko in liberalno zabavljanje svojo nevarnost zgubilo. Toraj, kakor povsodi, tudi tu velja: Principiis obsta. . . .

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. oktobra.

Notranje dežele.

Brzjav nam je prinesel za *delavske kroge* jako žalostno novico, ktero smo objavili v predve-

rajšnjem listu. Dva tisoč delavcev je h krati brez kruha! kar je dandanes, ki je v četrtem stanu struna že tako napeta, silno velikega pomena. Kdo zamore trditi, da ne bode ravno to za oslabele stranko anarhistov novo palivo, iz katerega bo švignil plamen kvišku, znabiti višje, kakor kedaj poprej. Lokomotivna tovarna Dunajsko-Novomeška odpove kar h krati tisoč delavcem kruh, katerih nobeden ne vé, kaj bo bodoči teden v usta deval. Wrndlova puškarna odtegne h krati zaslužek pet sto delavcem in in da bo siromaščina še večja, pridruži se obema, kakor da bi bile zgovorjene, tudi še Florisdorfska lokomotivna tovarna s 400 delavci. Florisdorf je pa že tako od nekdanj ognjišče anarhistov, kakor je Dunajsko Novomesto za socijaliste. Kaj bo iz tega, kdo vé? Tudi v Semeringu pod Dunajem odpustila je tovarna za stroje v teku poslednjih štirih tednov 360 delavcev, h katerim je preteklo soboto še 80 novih dodala. Toda ne le po Dolenji Avstriji, temveč tudi po drugih krajih delo zastaja in so delavci drug za drugim ob zaslužek. Tako se iz Smihova pri Pragi poroča, da je Ringhofferjeva tovarna za stroje (mašine) tudi minuli teden 60 delavcev odpustila in je do konec leta še daljno odpustitev 360 delavcev napovedala. Tem bolj žalostni so taki prizori ravno sedaj ob jesenskem času, ko vsakdo gleda, da ima varen kotiček, v katerem prezimuje.

Torpedo in torpedno brodogradnja je geslo postalo po vseh mornaricah celega sveta. Ni čuda, ako se tudi naša mornarica zanj zanima; kajti v tem brodogradnji, kakor neznatno je samo po sebi, toliko silne, rekli bi, skoraj peklenške moči je skrite v njem. Avstrija ima dolgo morskobal, ktera je že trikrat sosedo naše silno v oči bodla. Naše mornarice naloga mora biti, da si jo ohrani in obvaruje sovražnih napadov. Najboljši pripomoček v tem smislu, se vé, da je napad sam, za tistega mora pa napadovalec sam izvrstno podkovan biti, kar pa ravno Avstrija v mornarskem oziru ni. Toraj se mora v tem smislu obrniti na drugo sredstvo, na obrambo samo. Za to je pa na celem svetu ni boljše stvari, kakor so torpedi, katerim tudi najhujši in najmočnejši sovražnik ni kos. Zmanejo ga, da svojih koscev skupaj ne more zbrati. Avstrija toraj za obrambo isterskega, hrvaškega in dalmatinskega primorja pred vsem torpednega brodogradnje potrebuje, ktero se bo v tri skupine delilo, namreč: 1. v čolnice, v katerih se bo sovražnik naravnost s torpedi na 400 do 600 korakov napadal; 2. iz večjih vojnih parnikov, ki bodo sovražnika poiskali, potem manjše napadajoče čolnice varovali sovražnega napada in pa 3. iz velikih torpednih parnikov, ki bodo nosili velike topove ter bodo od daleč podpirali naskakovajoče predrzne čolne s torpedi. K taistim se bodo pa tudi torpedni čolniki v sili zatekali in pomoči iskali. Parniki poslednje vrste, pravijo, da bodo v bodočnosti edino merodajni pri pomorskih bitvah. Avstrija si jih bo polagoma omislila, družega za drugim. Lotošnje delegacije napravile bodo začetek.

Delegacijam predložila se je tudi spomenica o c. kr. avstrijskih *konzularnih uradnikih* po Egiptu in po Balkanu. Poslednja preosnova, ki jo je Avstrija v teku sedanjega časa v tej stroki svojih državnih uradnikov napravila, bila je leta 1868. Od tedaj se je v konzularnem življenji marsikaj premenilo, na konzule in njihovo delovanje stavile so se večje zahteve; konzuli so ob enem svetovalci svojih ondi bivajočih rojakov, njihovi podporniki, trgovskopolitični agentje za svojo domovino avstrijsko, ob enem pa tudi sodniki svojih rojakov. Pri vsem tem ostale so pa plače vedno pri starem. Da tolikostransko službovanje zahteva tudi mnogo stranskih stroškov, kajti posebno v trgovinsko-političnem oziru ne sme „vmazan“ biti, ako hoče trgovini svoje države dobrih in stalnih tal pripraviti. Pomisliti je treba, da je ravno na tem polji silna konkurenca med posamičnimi državami. Le pomislimo, da se

za malo Srbijo velika in oddaljena Nemčija v trgovinskem oziru s sosednjo Avstrijo puli in dostikrat z vspehom. Avstrija do sedaj ondi svoje naloge ni popolnoma umela in pripoznati moramo, da jo je Nemška ondi v marsičem prekosila. Velik del te krivde zadene avstrijsko vlado samo, ker njeni konzulati ob dolenji Donavi ne razpolagajo čez tolikošne denarne moči, kakor pa nemški ali ruski. Naši državniki so to spoznali in letošnje delegacije bodo poleg družega tudi to zunanjo zadevo naše države zboljšale.

Lansko leto osorej kazalo je vse, da bo na *Ogerskem* prav kmalo strašansko zagromelo, da se bo napravil velikanski državni polom. Leto dni je od tega minulo in marsikak podanik pod krono sv. Štefana dihal bo nekoliko laglje, odkar je čul razpravljati finančni položaj ogerski od finančnega ministra Szaparija, ki je, to se mu mora pripoznati mojster gledé razkladanja tistega položaja. Njegov ordinarij kaže celó za pet milijonov ostanka in ko bi ga človek dalje ne poslušal, rekel bi, no hvala Bogu, vendar enkrat čas, da se nam ne napovedujejo večji davki. Toda Szapary ima še mnogo na srci. Takoj za presrečnem ordinarijem, t. j. za rednimi prihodki in stroški pride pa ekstraordinarij ali izvanredni dohodek in strošek na vrsto, in tukaj je joj! Tukaj se takoj pokaže staro strašilo deficit — primanjkljaj v 11,675.000 gold., in je, ako smemo Szapariju verjeti, za celih devet milijonov manjši memo lanskega. Mož nam je pa pozabil povedati, da je ta manjša svota jako čudna, kajti ona izvira iz dohodkov, ki jih je finančni minister iz prodanih državnih grajščin dobil; toraj deficit ni prav nič manjši, kakor je bil. Le toliko so na boljšem, da letos res ne bo na Ogerskem treba večjih davkov, pa kaj — čemu, saj imajo že sedaj tako velike, da še teh ne morejo plačati. Grof Szapary sicer svoje davkoplačevalce zagotavlja, da so dohodki vsako leto večji, kar mu taisti prav radi verjamejo, ker živo čutijo, da so tudi davki leto za letom večji.

Vnanje države.

Na *Nemškem* se je pričel državni svet, kteremu je predsednik nemški prestolonaslednik sam. Vsi, ki so čakali, da bo princ morda kaj govoril, so se zmotili. Otvorilni govor je bil suh, brez vsacega daljšega pomena in strogo služben in tako je odprtje državnega sveta popolnoma brez vsega pomena ostalo. Katoličane ondi zastopata dva višja duhovna, škof iz Ermelanda, dr. Kremenz, in pa škof iz Fulde, dr. Kopp. Ker sta oba v škofovski obleki tje kaj prišla, raznesel se je takoj glas med protestanti, da sta katoliška škofa v polnem ornatu v državni svet vstopila. Da mnogo ne bodeta dosegla, je očitvidno, ker jima zagrizeni protestantje ne bodo ničesa privolili, kar bi ne bilo po njihovi volji.

V *Bruselji* je staro ministerstvo deloma odstopilo, toraj je nekaj novih vstopilo, ktere nam je že telegraf naznanil. Večinoma so novi ministri, sicer liberalni, pa vendar odločni katoličani; toraj tudi pravijo belgiški listi, da ne bode veliko družega spremena, kakor, da se pota gladijo za prekucijo in republiko. Da je staro konservativno ministerstvo odstopilo, je zmaga framasonov, če sedaj tudi še ne popolna, pa še pride, ker drugo stopinjo storiti je vselej laglje, kakor prvo. Predsednik Malou bi znabiti sam ne bil odstopil, a zgodilo se je na povelje kralja Leopolda. Bode li „zmerno“ ministerstvo prihodnjemu navalu framasonov se zamoglo vstavljati, bode prihodnost znabiti prav kmalo pokazala. Dvomimo pa, da bi se to zgodilo. Da ondašnji framasoni družega ne nameravajo, kakor kraljestvo porušiti in republiko oklicati, je jasno, tudi nič ne tajijo. Vprašanje pa je vsekako, kaj bode k temu rekla Nemčija, ki ima že zdavnej svoje oko na Holandijo obrnjeno, če bi framasoni v Belgiji republiko napraviti hoteli; kajti toliko je gotovo, da

nas še tam našel, kako nas bi bil zmlatil, kako nam kosti prerešetal in žile pretipal! Hvala Bogu, da smo bili tako srečno odšli, še zdaj pravim: sam Bog nas je varoval in rešil in Hinjska Mati Božja! Tudi škatlje poišem bolj strahopezljivo, polhi so bili notri, ali enim je bil život odjeden, eni so pa že smrdeli. Že sem godrnjal, ker so le glave v nekterih škatljah bile; menda jih je zopet ta prepeta „suja“ (sova) požrla?! — ali ko tudi druge smrdljive najdem, dejal sem: zdaj je pa že prav, da si vsaj ti polhe okusila, za-me tako niso taki; boljši je v oblicah krompir kakor taki polhi.

V takem, ljubi moji, nadaljuje Florijan, še nisem bil, kar hlače nosim in krave pasem. Zdaj lahko zatulim v moj rožen rog, saj takrat bi ne bil mogel, vsa sapa mi je bila v životu ostala. Te noči ne bom nikdar pozabil, še kadar drugim to dogodbo pripovedujem, me je groza, kar neka zima me spreletuje, zdi se mi, da medveda pred očmi imam.

Bog me varuj še kaj tacega dočakati, to ni, kar si bodi! — Viš, ti „študent“, tako mi je drugi dan dejal Fl., viš, moje lase, kako so sivi; tretjino las — štel jih nisem — osivela je gotovo tisto grozno

noč, ker me je zima spreletavala in vročina kuhala, kakor bi bil mrzličin, še dobro, da sem živ ostal. Jaz sem bil nam vsim življenje že izbrisal. Ko bi se tebi kaj tacega primerilo, mislim, da bi ti možgani zavreli, pa bi ne bil več za šolo — ta bi bila lepa!

Jaz sem vse verno poslušal, kar je Florijan tako zanimivo in natančno pripovedoval; sklenil sem polhov ne hoditi loviti, tudi Florijan je tako mislil, da jih ne bo več šel.

Pa kaj — navada je navada. Ko so bili bližnji K... je toliko polhov v V. rogu vjeli, mikalo je tudi nas kje bližje jim nastaviti, saj menda ne bo medveda, smo dejali; zdaj je še čas, pa kmalo bodo vsi Sveti, takrat zna že mrz (slana) biti, potlej smo pa hajd za letos, morda za več let, ker toliko žerice (žiru) Bog vé, kedaj bo zopet kakor letos; polhi pa tudi niso vsako leto tako debeli, kakor letos. „Če zdaj ne gremo loviti, bomo, tako se meni zdi, pravi Florijan, na dober lov čakali „pet laških let“, ali morda ne? — kdo vé povedati? nobeden nas tu-le ne, pa boljše je: „drži ga, kakor lovi ga“.

Par dni po sv. Lukežu je bilo lepo, gorko vreme. Florijan je pod „firštovim“ gojzdom še živino

pasel; kajti čednikovo leto pri nas v Suhokrajni s sv. Martinom zapró, le ako sneg prej pade in zemljo odeva, konča se precej, sicer čednik pri kom še „martinova“.

„Tri sto medvedov!“ — pravi naš Florijan, nocoj bodo pa zopet polhi „kašljali“, tako lepo gorko je, noč bo svetla, da bi živinica moja celo noč se zunaj lahko pasla; to se bo polhom hudo godilo! — Tri dime že vidim: Eden je pod sv. Petrom nad Laščami (Malim L.), eden pri „Binklu“, tam so gotovo Hočevarji, tretji pa pri „Merzlem dolu“ — tu so menda Lopačanje? Nocoj bo pa pela škatlja: „plesk“ in zopet „plesk!“ „plesk!“ Tako Fl. modruje na kamnu sedeč in z lulo, prelepo lulo v zobeh. Kaj, ko bi tudi mi jutri večer svojo srečo poskusili? Enkrat bom šel še polhe loviti, naj se pes obesi, menda me ne bo jazbec požrl?

Komaj živino domu prižene, povečerja ter se k drugim na leseno štirno vsede in pripoveduje, koliko dimov je v gojzdu videl. Polharji kurijo, kdo drug, pravi Fl. na to, nocoj bi bil tudi jaz rad pri enih, taka noč in toliko debelih polhov — predrti ne bodi! — Kdo izmed vas pojde jutri večer z menoj polhe loviti? Stric, pravi „študent“, jaz bi že šel,

bi Belgija kot republika nikakor ne ostala dolgo sama svoja, temveč bi se kmalo združila z sorodno Francosko, kar pa Nemcem nikakor ne more ugodno biti.

Vojvoda Kumberlandski, ki hoče Braunschweig podedovati, naznanil je to nemškemu cesarju pismeno, in mu je dotično pisanje poslal po grofu Grote. Nemški cesar pa dotičnega grofa ni hotel sprejeti. Namesto tega je pa došlo pisanje nemškega cesarja vojvodski vladi v Braunschweig, v katerem je cesar Viljem zagotavlja, da bo on sam z njo v zvezi skrbel za blagor vojvodstva in njegovih podanikov, ktere bo tako vladal, kakor njihova ustava določuje. Deželni zbor Braunschweigskega je na to sklenil resolucijo, v kateri pravi, da se nadja rešitev vojvodskega dednega vprašanja od nemškega cesarja zanašajoč se na njegovo besedo v smislu, kakor te določuje vojvodstva ustava in kakor ga zahteva prid nemškega cesarstva. Vse na to kaže, da je bil ranjki Viljem poslednji Welf iz stareje linije ob enem tudi poslednji vojvoda Braunschweigskega.

V **Petrogradu** imajo že zopet enega več pod ključem, — nihilista namreč, ktereга so štiri leta iskali. Piše se za Lapatina in je nek silno nevaren človek. Vdeležil se je vseh večjih podjetij, kjer je bilo kaj posla za dinamit ali nitroglicerin. V njegovem stanovanju dobili so dve škatlji dinamita in cele zaboje prepovedanih tiskovin. Prijeli so ga v nedeljo na Nevskem razgledu in so se ga trije komaj polastili. Branil se je, kot ljuta zver; vidoč, da je premagan, jel je kričati zbranim ljudem: „Povejte okoli, da so me prijeli!“ Policisti so mu na to usta zamašili in so ga odgnali v zapor.

Jako hladne razmere med **Angleško** in **Nemčijo** so se za nekaj stopinje zboljšale. Na Nemškem jim je bilo namreč jako povoljno, da se je Angleška izrekla za pošiljatev svojega zastopnika na Kongo-konferenco in se ta korak John Bulla v Berlinu že smatra, da so v Londonu že zdatno odjenjali. Vendar pa angleški prestolni govor o tem ničesar ne omeni, kakor bi bilo to kaj samo po sebi razumljivega, pač pa trdi, da so politične razmere Velike Britanije z vsemi državami jako povoljne. No, prav od besede do besede se to „jako povoljne“ tudi ne sme jemati. Le pogledjmo n. pr. na razmere med Londonom in Parizom; vedno se čuti še tista hladna dvorljivost, ktera je med obema državama nastala, ko se je v Londonu egiptovska konferenca ob angleški trmi razbila. Angleži sami pravijo, da so vdeležitev konference zato obljubili, ker je ni nobena druga velesila odrekla, in vendar je ni kmalo, ki bi se tolikanj za zapadno Afriko brigala razun Francozov, kakor ravno Angleška. Kar se je pisalo o zasedanji otoka „Nova Gvineja“ po Nemeih, kakor da bi se bilo med Londonom in Berlinom kaj v tem smislu vkrenilo, ni prav nič res. — Velike zmešnjave imajo pa Angleži doma, kjer so si liberalci in konservativci v laseh in to vse zaradi volilne preosnove. Ker so liberalci na 21. t. m. s silo razdrli tabor konservativcev v Birminghamu, so se poslednji maščevali nad Salisburijem, ko se je v Dumfriesu mudil. V hotelu, kjer je prenočil, oblegala ga je razdivjana druhal s kamenjem, okleški in poleni. Okna v hotelu so do malega vse pobili. Ko se je drugi dan odpeljal, morali so poslati po redarje, drugače bi ga bili ljudje ubili. Še celo redarji, ki so ga skozi do kolodvora spremili, niso zamogli vbriniti, da bi mu druhal ne bila oken pobila pri kočiji, v kateri se je tje kaj peljal. Ko je ondi izstopil, jelo je zopet kamnje okoli njega frčati, marsikak kamen oplazil je tudi njega.

60 do 80 tisoč Kitajcev je menda na nogah proti **Tonkinu** in so deloma že ondi. Če tudi se taisti ne morejo nikakor primerjati z evropskimi vojaki, se vendar o njih govori, da se vrlo branijo in če jo že od kod pobrati morajo, da ne tečejo daleč. Francozi jim nimajo več nego 15.000 mož nasproti postaviti; v Parizu so pa že sklenili, da

pošljejo nemudoma pomoč v Tonkin. Težko bodo popravili napako, ki so jo s svojim oprezovanjem napravili, da niso že zdavnej v Tonkin poslali tolikanj potrebne pomoči. Velika sreča bo za-nje, če se jim vse tako srečno izmota, da ne bodo morali Tonkina prepustiti Kitajcem, kateri, če tudi jih v spretosti nikakor ne dosegajo, jih vendar-le lahko s svojo ogromnostjo lahko vničijo.

Izvirni dopisi.

S Štajarskega, 27. oktobra. (*Peticije na državni zbor. Poština. Vozni listi tje in nazaj.*) Pri nas na Štajarskem začeli so se po dekanijah podpisi pobirati na izvrstno peticijo do vis. državnega zbora, ktero je v zadevi vravnjanja duhovenske plače (Congrua) dalo sestaviti vredništvo „Correspondenzblatt f. d. kath. Clerus“. Želeti bi bilo, da bi se do zadnjega duhovnika vsak tej peticiji s svojim podpisom pridružil. Treba, da se v vsaki dekaniji znajde eden ali drug duhovnik, ki si z dopisnico priskrbi iztis te peticije od opravištva že omenjenega, vse hvale vrednega lista na Dunaji (Glockengasse Nr. 2), ki jih brezplačno razpošilja, ter ga po svoji dekaniji pošlje, da se vsak duhovnik nanj podpiše. Samostalni duhovniki naj tudi svoje uradne pečate dodajo. Česki in poljski listi živahno delajo na to, da bi vsi katoliški duhovniki kakor en mož stopili pred bodoči državni zbor s to peticijo, ki razodeva najskromnejše želje dušnih pastirjev, ktere jim država mora spolniti, ako jim v resnici hoče njihov nestrpljiv položaj zboljšati. Podpisane peticije naj se urno pošljejo na slavno vredništvo „Correspondenzblatt f. d. kath. Clerus in Hietzing bei Wien“, ki jih bo dalo uvezati in ob svojem času državnem zboru predložiti.

Ali so tudi pri vas dobili c. kr. poštni uradniki ukaz, spisovati posebne zapisnike o uradnih pismih, ki se kot poštine prosti na pošto prinesejo? Govori se, da iz teh podatkov hočejo iztuhitati, koliko da bi vsakemu uradu dali na leto zaloga (Pauschale), iz ktereга bi moral potem dotični urad plačevati poštino za vse uradne dopise. Ali mar ne bodo pri tem farni uradi, bolje dotiranih far, prišli ob pravico, uradna pisma poštine prosta razpošiljati? Faram, ktere nimajo postavnih dohodkov, utegnili bi dovoliti neko svoto postaviti v fasijon za uradno dopisovanje — večje fare „padejo skoz“?

Med Litijo in Ljubljano tedaj imate na železnici vozne liste za tje in nazaj! Kedaj jih priborujete do Štajarske meje? Kedaj do Zidanega mosta? Kaj neki je storila bela Ljubljana vodstvu južne železnice, da ž njo ravna, kakor s kakšnim pasterkom? Pri nas je še Ptujčanom, ki niso ob njeni glavni progi, dovolila vožnjo v mesta ob glavni progi na desno in levo, na „tje- in nazaj-liste“, ki veljajo iz Ptuja v Maribor in Celje po 2 dni, iz Ptuja v Gradec pa celo po 3 dni! Ali to mar zato, ker je baje v Ptuiju že več judov, kakor jih vsa Kranjska ima?

Iz Maribora, 27. oktobra. (*Naš položaj.*) Da bote imeli nekoliko pojma, kakšna da nam se godi pod sedanjoo Taaffejevo vlado, naj Vam naznamim, zavolj kakšnih malenkosti, da morajo naši gospodje: izdajatelj, vrednik in tiskar „Slov. Gospodarja“ — od tod v Celje pred tamošno okrajno sodnijo popotovati. G. izdajatelj bil je tožen, da je enkrat dopis o volitvah bil priobčen v „Cerkv. priloge“ k „Sl. G.“ — ki bi imela le cerkvene reči prinašati — tiskar pa, da je enkrat g. c. kr. okrajni glavar tukaj dobil tako imenovani „Bürstenabzug“ kot „Pflichtexemplar“. Dasiravno je g. vrednik, ki je ob enem vodja tiskarne kmalo zapazil ono pomoto, ter je nesel g. okrajnemu glavarju snažen iztis „Sl. G.“ in ga je lepo prosil za zamero, ktero je bil tiskarki učenec zakrivil, vendar vse ni nič pomagalo. G. c. kr. okrajni glavar je tožil, in ubogi „Sl. G.“ je moral za to 10 gld. globe plačati; izdajatelj bil je pa obtožbe zastran „Cerkv. priloge“ nekrivega spoznan.

Domače novice.

(*Slovensko predstvo*) priredi dramatično društvo v 1. dan novembra (vseh Svetih) in se bode, česar je že slovensko občinstvo vajeno ta večer gledati, predstavljala Raupahova žaloigra v 5 dejanjih „Mlinar in njegova hči“. Ker je ta igra primerna dnevu in vsakemu dobro znana ter jo prav

dobro predstavljajo naši igralci, trdimo, da se gosto napolni ta večer naše gledališče.

(*Nadvojvoda Karol Ludovik*) prišel bo meseca novembra v Ljubljano k poskušnji „transportne kolone rudečega križa“, ki so ju tukajšnji vrli veteranci sestavili že lansko leto osorej.

(*Dalmatinski cesarski namestnik*), FML. baron Jovanovič, prišel je s svojo družino v Ljubljano in se je „pri Maliči“ naselil. Kako dolgo da ostane med nami, ni znano.

(*Prelepa oprava za c. kr. ladijo „Greif“*) v Puljskem pristanišči, ki je bila včeraj in danes razstavljena v prodajalnici g. Matjana, je privabila mnogo odličnega občinstva. Splošna sodba je bila, da je delo prekrasno in na čast izdelovalcu, umetnemu mizarju in sploh domači obrtniji. Ogledal si je včeraj razstavljeno opravo tudi g. deželni predsednik baron Winkler v spremstvu g. župana Grassellija in pri tej priliki izrazil svoje popolno dopadajenje. Pred nekaterimi dnevi je pa prišel iz Pulja nalašč zato odposlani častnik, da je pregledal, ali je delo po zahtevi pogodbe in je našel na svojo in g. mojstra zadovoljnost, da je vse točno in natančno izdelano. Čast domači obrtniji!

(*Včerašnje seje mestnega odbora*) vdeležilo se je 18 mestnih odbornikov, katerim je predsednik župan g. Grasselli objavil cesarsko zahvalo za čestitko mestnega odbora na imendan cesarja. Dalje omenja župan mestnega statuta, ki ni zamogel priti na dnevni red in pa nove postavbe o normalnem šolskem zakladu, vsled ktereга bodo Ljubljanski davkoplačevalci zlasti trgovci in veliki obrtniki morali še enkrat tako globoko v žep poseči za šolsko doklado, kakor jim je bilo to do sedaj treba storiti. Grasselli se je kot deželni poslanec z dr. Moštom vred pač predlogu vpiral, toda ni zamogel večine poslancev prepričati, da bi ne bili za predlog glasovali. Ljubljana ima res 15.000 gld. vsled tega škode na leto, za to si jih pa dežela blizo 55.000 gld. prihrani, kar pa tudi ni, da bi se preziralo.

Prošnja Marijne bratovščine za znižanje ogledne takse tistih mrličev, ki so njeni udje, se ne usliši. Realkinim slugom se na Skubetovo prošnjo odločijo kvinkvenije po 25 gld. Štirim mestnim tajnim policistom se dovoli nagrade po 10 gld. za pregled pasjega davka. Prošnja g. Žabjeka se ne usliši, da bi se mu mestna mesnica za šolami ceneje dajala v zakup. Ravno tako se je zavrgla prošnja g. Kanca za bonifikacijo pri uvaževanju špirta. Prodaja kruha pred rotovžem se tudi še nadalje dovoljuje; mestni redarji morajo pa paziti, da taisti ne bo zdravju škodljiv. Prepovedano pa ga je ondi prodajati pekovskim učencem. Ob enem pa se je mestnemu magistratu naročilo, da naj poizvede, če bi se ne dobil za prodajo starih zemelj bolj ugoden prostor, kakor je pred rotovžem.

(*Pozor.*) Prav času in našim razmeram primerno pograjal je včeraj „Slovenec“ izključno nemške napise v novem izobraževališči. Ker se pa ravno zdaj zida deželni muzej, zato si usojamo slavni deželni odbor še za časa opozoriti na to, da nikar naj ne pozabi na „nemške napise“ v novem poslopji, da bo naš kmet, iz čegar novcev se po večini zida, vedel kam iti ogledat si znamenitih predmetov; kajti za njegove otroke je zdaj že srečno poskrbljeno, da bodo vedeli najti učilno sobo, kjer se bodo navduševali za slovenstvo, za ktero se zdaj v dobi ravnopravnosti in „plodonosnega delovanja slavnega kranjskega deželnega zbora“ tako po očetovsko skrbi! To opozorjenje ima tudi namen, da ne bo treba potem, ko bi se sami slovenski napisi lesketali po poslopji, zbog zanemarjenja nemščine visoki zbornici izreči obžalovanja, kakor zadnjič zavolj prekoračenja dovoljenega kredita. Kdo gospodari!

(*Utopljenca*) našli so včeraj popoldne v Gruberjevem kanalu, kateri je že par tednov v vodi ležal. Poizvedilo se je, da je nesrečneš Franc Škerjanc iz spodnje Šiške, 53leten zidar. Zapustil je vdovo in pet otrok. Prenesli so ga k sv. Kristofu in danes je bil uradno pregledan.

(*Umrl*) je č. g. Mihael Bračko, župnik pri sv. Antonu na Pohorju zvečer 24. t. m. 41 let star.

(*Župnika sta postala*) č. gg. Radošek Anton pri sv. Martinu na Dreti, in Rojko Franc pri Devici Mariji v Puščavi.

(*Č. g. France Cvetko*), župnik pri sv. Barbari blizu Vurmberga, je zavoljo bolehnosti in starosti resigniral na svojo župnijo ter v stalni pokoj stopil.

jaz tudi, odgovori „študentov“ brat (J.). Da smo le trije, bo že, eden bo svetil z baklo, un bo pa polhe vun pobiral, no „študent“ bo že kaj dela dobil, če družega ne, bo vsaj polhe nosil.

Kdo bo pa škatle pripravil? pa še kak tuc za polšino? Veš kaj „študent“, ti imaš zdaj največ časa, glej, da vse preskrbiš, kar je potreba. Škatle lepo obriši, z laškim oljem malo notri namaži, da bo polh bolj dišal, tudi kaj jabelk, ali vsaj lešnik v koš vrži, krompirja tudi ne pozabi in sekirice ali kljukca — mošta bodo pa tako oče par „firklov“ dali, kaj ne oče? No, no Florijan, prav tako, kakor ste rekli, bo že, odgovori stari očka. Še enkrat pravim, tudi „tuc“ ne pozabi ti „študent“, za eno dobro polšino vem, sem jo včeraj „zalecal“ polhi bodo lačni in hitro na pašo šli, mislim, da bomo starce in mladiče lahko polovili. „Študent!“ vedi, da bo jutri vse pripravljeno, to je lahko delo, težko delo tako za take ni, ki za gospoda „študirajo“, kako bi pa tudi pisal, ko bi bila roka ojstra od žuljev kakor hrastova škorja!

(Dalje prih.)

Razne reči.

— Original Rafaelove „Lavretanske Matere Božje“. Kmalobsto let, odkar se pogreša ta krasna slika slavnega mojstra. Kopija njena je sicer v Louvru v Parizu, a original so zasledili še le zadnje tedne v zbirki nekega prijatelja slik v Hyères, v varškem okraju na Francoskem. Dragoceno sliko je poveljnik rimske vojske general Colli l. 1788 pred prihodom francoske vojske v Ankonu skril. Od takrat se ni vedelo, kam je slika prešla.

— Prostožidarsko rogoviljenje. Ko so francoski „prostomisliji“ bombardirali katoliško cerkev, so jim zvesto in neprestano pomagali prostožidarji. Ker so pa prvi dalje šli in so segli tudi po zasebnem premoženju, so postali prostožidarji čemerni in so se od svojih nekdanjih sobojvalcev ločili. Zdaj je namreč njihovo premoženje v nevarnosti, zato tako nagel prevrat! Pri lanskem shodu, ki so ga priredili nespravljivi sovražniki vsega reda, se je sošlo v Parizu nad 100 deputacij, letos pa samo 40 in še izmed teh jih je bila polovica iz Pariza. Na povelje gospodov framasonov so ostala druga društva doma. Pri tem shodu se je veliko ali največ govorilo o tem, kako vzeti bogatinom njihovo premoženje, kar pa framasonom posebno smrdi, ker so večinoma kršeni ali nekršeni judje, katerim je denar edini bog. Kakih narodov so bili govorniki, kažejo te-le besede, ki jih je prinesel prevratni „Proletar“: „Zdaj je čas, da se zgodi likvidacija cele človeške družbe, to zahteva popačenost onih, ki imajo vse imetje; likvidacija se pa mora zgoditi naravnost proti bogatinom, kakor se je zgodila ona pred 100 leti, ki je vničala plemstvo in oropala duhovščino.“ Za bogate judje, ki so najvišji podporniki prostožidarskega rovanja niso te besede nič kaj tolažljive!

— Katoliški misijonarji. „Moniteur de Rome“ je prinesel sledeči podatek o misijonarjih, ktere je propaganda poslala med pagane: V vzhodni Indiji deluje 1000 kapucinov, v Maroku, Kini in Ameriki 2500 frančiškanov, v Jaffni, Natalu in na Cejlonu 300 oblatov. Na Koreji in v Tonkinu označuje pravega Boga 700 duhovnikov „za zunanje misijone“, v angleški Gujani, Armeniji in na Madagaskarji 1500 jezuitov, v Perziji in Abesiniji 200 lazaristov, na Filipinih in v srednjem Tonkinu pa 500 dominikanov. Trud teh vojakov Kristusovih, ki se ne bojé ne smrti ne težav, ima nenačuden uspeh. Tako je onih 700 duhovnikov „za zunanje misijone“ spreobrnilo l. 1883 18.400 paganov in krstilo 20.000 krščanskih in 298.000 paganskih otrok! In prostožidarska laška vlada je oropala ono društvo vsega imetja, ki vzdržuje toliko oznanovalecev prave vere, pa tudi prave olike in naobraženosti! Kakor se mora za vsak greh delati ojstra pokora, tudi laška vlada ne bo odšla zasluženi kazni za svoj hudobni čin. Kakor niso bili roparji cerkvenega premoženja še nikdar srečni z oropanim premoženjem, tudi laški vladi po krivici pridobljeni milijoni ne bodo nič hasnili. Pravičnost božja se ni nič spremenila.

Telegrami.

Berolin. 29. oktobra. Volitve imamo. Resultati so znani do sedaj le iz večjih mest in so taisti po večem jako neugodni za liberalce. Povsod liberalci izgubivajo, socijalisti pa pridobivajo tal.

Bruselj. 29. oktobra. Pri volitvah za poskus volili so tukaj na 92 krajih in sicer na 53 liberalce, na 29 klerikalce in na 10 pa deloma liberalce deloma klerikalce.

Pariz. 29. oktobra. Ferry pravi, da se bo zadovoljil v Tonkinu le s samo obrambo in s posestom do sedaj zastavljenih mest, v povišanje Tonkinskega kredita pa da ne bo dovolil.

Carigrad. 29. oktobra. Visoka porta je avstrijskemu poslancu baronu Calice sporočila, da misli že obstoječe železnične proge sekvestrirati in zgradbo novih prog naročiti, ako se bo Hirsch (podjetnik zgradbe turških železnic) še dolgo opotavljal in ne bo ob določenem času sprejel predlogov, kakor mu jih je visoka porta stavila.

Društvu za napravo zvonov za cerkev Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali gg.:

220. Špendal Franc, administrator, iz Tržiča,	5 gl. — kr.
221. Mally Peter, strojar,	5 „ — „
222. Mally Marija, gosposdična,	5 „ — „
223. Mally Marija, gosposdična,	5 „ — „
224. Dekleva Marija, gosposdična,	5 „ — „
225. Dovjak Rozalija	5 „ — „
226. Miklavčič Jožefa, gosposdična,	5 „ — „
227. Primožič Jera	5 „ — „
228. Stojan Marija	5 „ — „
229. Urbanec Meta	5 „ — „
230. Abačič Rok	5 „ — „
231. Miklavčič Marija, gosposdična,	5 „ — „
232. Pehare Franca, gosposdična,	1 cekin.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Jožef Jertč.

Tuji.

27. oktobra.

Pri **Maličt:** Ekse. Jovanovič, fml. z družino, iz Zadra. — Hostnik, Kraus, Bruckner, Pollak, Weiler, Höflich in Kaiser, trgovci, z Dunaja. — Karl Hammel, knjigovodja, z Dunaja. — J. Klein, trgovec, iz Prage. — R. Mascheri, trgovec, iz Trsta. — pl. Gossleth, zasebnik, iz Hrastnika.

Pri **Slonu:** Jurij Schiller, trgovec, z Dunaja. — Karl Basevi, agent, iz Trsta. — Josip Jare, kn.-šk. oskrbnik, z Gornjega Grada. — Karl Potočnik, inženir, iz Kroke. — Starič, soproga c. k. pristava, iz Il. Bistrice. — Franc Kuralt, grajščak, z Dolenjskega.

Umrli so:

24. okt. Viktor Jeršek, delavčev sin, 8 dni, Poljanski nasip št. 4, oslabljenje.

25. okt. Magdalena Keše, mestna uboga, 75 let, Gradišče št. Marasmus. — Janez Šmalhart, c. k. paznik v tovarni za tobak, 46 let, Tržaška cesta št. 19, srčna napaka.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. oktobra.

Papirna renta po 100 gl.	81 gl. 05 kr.
Sreberna	82 „ 20 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „ 45 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 15 „
Akcije avstr.-ogerske banke	861 „ — „
Kreditne akcije	286 „ 10 „
London	122 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoski napoleon	9 „ 72 „
Nemške marke	60 „ 05 „

Od 28. oktobra.

Ogerska zlata renta 6%	123 gl. 15 kr.
„ „ 4%	93 „ 40 „
„ papirna renta 5%	88 „ 85 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 105 „ 75 „
„ Länderbanke	104 „ 10 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	568 „ — „
„ državne železnice	297 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	213 „ — „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 „ 75 „
4% „ „ 1860	500 „ 134 „ 60 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173 „ — „
„ „ 1864	50 „ 171 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 177 „ 40 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	109 „ 25 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 50 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „

Javno zahvalo

izrekam v svojem in imenu svojih sorodnikov vsem prijateljem, znanem in sosedom, za milo sočutje in tolažbo, ktero so skazovali o bolezni in smrti mojega nepozabljenega soproga

Jožefa Zoréta.

Posebno se prisrčno zahvaljujem prečastiti duhovščini, gospodom uradnikom, požarni brambi Trebanski, gospodom pevcem in darovalcem prekrasnih vencev, ter sploh vsem prijateljem, kteri so se v tako obilnem številu vdeležili pogreba mojega ranjcega soproga.

Trebnje, 26. oktobra 1884.

Terezija Zoré,
žalujoča vdova.

Politura

(12) za
mobili-
lije,

ktere se lahko vsakdo posluži, da si zlika svoje stare mobilije, ki se že po prvem likanju svetijo kakor nove. Cena za vsako steklenico l gl. 20 kr. proti pošt-nem povzetju razpošilja

L. Epstein,
Wien, IV., Getreidemarkt 17.

Vabilo na naročbo

nemškega zabavnika

„Deutscher Hausschatz“,

ki je po vsebini, podobah in nravnosti

prvi katoliški zabavnik,

pa tudi najcenejši.

Obsega pa ta zabavnik vse, kar se more od takega lista po pravici tirjati, zlasti pa: Izvirne pesni in poezije; pripovedke, prilogbe, romane (pa ne pohujšljive), potovalne črtice, životopise s slikami izvrstnih katolicianov; popisovanja dežel, krajev od potovalcev po Aziji, Afriki in Ameriki; razne poduke in nasvete, n. pr. o boleznih, za ohranjenje zdravja itd.; dnevne novice in prilogbe, sploh vse, kar javne in domače zadeve zamore zboljšati i. t. d.

Prvi zvezek je ravnokar izšel, kakor rečeno z bogatim obsegom. — Vsake tri tedne izide en zvezek ter stane 24 kr.; Skupaj toraj 18 zvezkov na leto.

Naročila sprejema

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Dražba cerkvenega vina

pri sv. Petru pod Mariborom.

V torek po vseh Svetih, t. j. 4. novembra, se bo okoli 30 štartinjakov novega dobrega, pozno branega vina v polovnjakih z železnimi obroči pri sv. Petru pod Mariborom po dražbi prodajalo.

Marko Glaser,
častni kanonik.

(1)

49 komadov za samo 7 gold. 70 kr.

Žlice, noži in vilice
iz
Britanije-srebra

s fabriškim pečatom.

Silno potrebno za vsako družino!

Čujte, pozor, in strmite!

Za deset let jamčim pismeno vsakemu, kdor si kupi pri meni namizje iz britanije-srebra, ktero je poprej več nego 30 goldinarjev veljalo, da mu ostane belo, kakor pravo srebro. Namizje za obed in za desert je iz čistega, težkega in masivnega britanije-srebra, ktero je skoraj tolišne vrednosti kakor pravo srebro, ter se sedaj skoraj zastoj le za pravo svojo ceno prodaja.

Garnitura obstoji iz sledečega:

- 6 namiznih nožev z izvrstno jekleno klino,
- 6 pravih anglo-brit. srebrnih vilic,
- 6 masivnih anglo-brit. srebrnih žlic,
- 12 anglo-brit. srebrnih žličic za kavo,
- 1 težka anglo-brit. srebrna zajemalka za juho,
- 1 masivna anglo-brit. srebrna posnemača za mleko,
- 3 masivne anglo-brit. srebrne žlice za desert,
- 3 prave anglo-brit. srebrne vilice za desert,
- 3 lepe masivne čašice za jaja,
- 1 izvrstno skrinjico za poper ali sladkor,
- 3 tase lepo eizelirane,
- 1 cedilce za čaj najbolj fino,
- 2 lepa svetilnika za salon.
- 1 prekrasna krušnica indijski in kitajski vdolbena.

49 reči, to je, 49 komadov, ki se lahko dobé proti predplači zneska ali pa po pošt-nem povzetju za 7 gl. 70 kr.

Svarilo! Le ono britanije-srebro je pravo, ktero ima zgoraj naveden pečat vtisnjen.

Za dokaz da moja ponudba

ni sleparija

se obvežem tukaj javno, vsako blago, ktero bi komu vseh ne bilo, brez ugovora nazaj vzeti. Vsak ga sme toraj brez zgube naročiti.

Kdor želi dobrega in solidnega blaga, obrne naj se hitro, dokler je še kaj zaloge, zaupljivo le na

Rabinovics,

Haupt-Depot der Anglo-Britan. Silberfabrik, Wien, II., Schiffamtsgasse 20.

Snažilni prah za navedeno namizje prodajam v skatljicah po 15 kr.

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bendenu izumiti

pomado za lase,

o kteri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpo-gojen uspeh. (44)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Benden-u v Pragi, Salmove ulice šte. 7, kamor je treba denar predposlati.